

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Ignatii Loiolae, Qui religionem Clericorum Societatis Iesv instituit

Ribadeneyra, Pedro de

Coloniæ Agrippinæ, 1602

Compluti in carcerem coniicitur, & absolvitur. XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45323

mnes ad philosophiæ studium capes-
sendum hortarentur: ipse tamen, qui
ad reliquas disciplinas optima iacere
Latinitatis fundamenta cupiebat, nō
prius illorum consilio paruit, quàm
Doctor quidam, præstansque Theo-
logus, cognito quantum in litteris
profecisset, cæterorum sententiam
probavit, & vt commodius philoso-
phiæ studijs vacaret, ad Compluten-
sem Academiam vt proficisceretur,
suasit, quod & fecit anno Domini
1526.

COMPLVTI IN CARCEREM
conicitur & absoluitur.

CAPVT XIV.

Complutum ingrediēti Martinus
Olaius puer occurrit, eleemosy-
namq; primus omnium est im-
partitus, is qui lōgo post tempore, eta-
te iam confirmata, excellēti doctrina,
magnaq; auctoritate præstans, Socie-
tatem nostrā est ingressus. In eo oppi-
do ad hospitalē pauperū domū diuer-
tit, ostiatim ex more panem in victum
mendicat. Id dum aliquando facit, à
sacerdote quodam irridetur: ab alijs
etiam ociosis hominibus præteriēs cō-
sume-

tumelijs afficitur. Sed noui Altozana
 nos dochij moderator id grauiter fe-
 rens, Ignatium ad se vocatū, in nos-
 dochium suum perduxit. Ibi cōmodo
 re loco habitus animum cū ad logi-
 ces, ac philosophiæ studiū contulit, tū
 verò ad pietatem religiosè colendam,
 & proximorum salutem studiosè pro-
 curandam. Nā & egenos, fameq; pres-
 sos, conquisitis vndiq; eleēmosynis
 alere, & exercitationibus spiritalibus
 ad pietatē informare multos, & Chri-
 stianæ doctriinæ rudimenta populo ru-
 di explicare aggressus est tanto tamq;
 insigni fructu, vt vniuersa illa ciuitas
 cōmota post ei' ingressum videretur.
 Quam rem humani generis hostis nō
 ferens, cōceptum in ipsum odium de-
 creuit effundere. Erant id temporis I-
 gnatio socij tres, qui hominis vita per-
 moti, sese illi eius vitæ sectatores ad-
 iunxerant, eodē panno vestiti, quibus
 quidam Gallus adolescens comes ac-
 cesserat. Quos propterea à panni simi-
 litudine ensayalados, vulgo Hispani-
 co vocabulo appellabant. Itaque tum
 horum Societate, tum hominum ad
 audiendum Ignatium concursu, tum
 verò consecuta eximia vtilitate exci-
 tati multi, multa, vt fit, pro sua quisque
 opinio.

opinionem loquebantur, variaque, & supra veritatem etiam aucta in utramque partem spargebantur in vulgus. Rem ad Inquisitores fidei Toletum rumor pertulit, rei nouitate commoti, ut nascenti malo (si quod esset) occurrant, Complutum veniunt: quid doceat, quid agat Ignatius, quemadmodum viuat, diligentissime inquirunt. Cum autem omnia ex ordine, tum illius verba, tum facta rectæ fidei, pietatiq; consentanea reperissent, ne appellato quidem illo, rem integram Archiepiscopi Vicario, qui tum Ioannes Figueroa erat, relinquunt, ipsi Toletum reuertuntur. Interiectis aliquot diebus, Vicarius Ignatio, socijsque ad se vocatis dixit, inquisitum esse diligenter in eorum vitam atque mores, totamque inquisitionem, & causam accuratè esse perscriptam: nullum tamen errorem in doctrina, nullum in vitæ ratione vitium inueniri. Quocirca posse illos pro suo arbitrio agere, citraque impedimentum vllum in proximorum salutem incumbere. Illud tamen sibi haud placere, quod vno omnes vestitu, cum religiosi non essent, vterentur, satius fore, idque se velle, atque etiam præcipere, ut socij duo nigris vestibus, duo alij ruffis.

ruffis induerentur, Gallus adolefcens
 fuum habitum retineret. Ignatius, fa-
 cturos fe quæ iuebantur, refpondit
 quod & fecerunt. Post paucos item die-
 es Vicarius Ignatium nudis pedibus
 vetat incedere: ipfe verò calceamenta
 induit, vt erat in huiusmodi rebus, cū
 præciperentur, facile obfequens. Ali-
 quot menses effluxerant, cū denuò
 in eius vitam inquititur: fed post ma-
 gnā inquisitionem, tum etiam inta-
 ctus relinquitur. Neque tamen iccirco
 quieto effe illi in pofterum licuit. Et
 enim in eorum numero, qui multum
 in pietate Ignatij confilij profecerāt,
 duæ fœminæ erant viduæ, mater & fi-
 lia, nobiles & honeftæ, filia etiam at-
 tate florens, & formæ. Quæ pio quidem,
 fed non fecundum fcientiam defide-
 rio permotæ, primū quidem Igna-
 tio improbante, poftcā verò etiam ne-
 fciente, folę fuis pedibus, & in fpeciem
 mendicæ, longam peregrinationem re-
 ligionis caufa fufceperant. Quæ res Ig-
 natio magnam immeritò conflauit
 inuidiam. Nam ad eum iam extra Xe-
 nodochium habitantem, ac nihil tale
 fufpicantem apparitor Vicarij venit,
 facile fequentem, in carcerem ducit.
 Aeftiuum tempus tunc erat, carcereq;
 li-

liberiori utebatur, quocirca frequētes ad eū auditores confluebant, quibus Christianas ipse institutiones enucleabat, spiritualesq; exercitationes nihilo quā antea remissius tradebat Illustribus nonnullis viris atq; fœminis (in ijs Teresa de Cardenas, genere & pietate præstanti, & Leonore Mascarenç, Philippi Hispaniarū Principis postea moderatrici) sua ad illū liberandū studia profitentib. remisit, neq; illorū auctoritatem interponi, neq; vllū omninò patronū aut aduocatū adesse sibi apud iudicem passus est. Nam cū nullius sibi conscius esset culpæ, defensionem necessariam non putabat, & simul optabat multa pro Christo subire incōmoda, & ab Ecclesiasticis magistratibus dirigi, quibus obedientem semper se, ac facilem præbuit. Vnus ex socijs Segouix id temporis erat, nōdum planè ex graui morbo cōfirmatus. Qui cum in vincula coniectum Ignatium accepisset, properè Complutum venit: in eūdem se carcerē vltiò includit: Ignatij monitu Vicario se sistit: illius iussu in carcerem reducitur, Sed paulò post Ignatij cura eximitur, de imbecilla illius valetudine magis, quàm de sua incolumitate solliciti, Septimum decimum

cimum iam diem in carcere Ignatium
 agebat, cū nihil ipse vel sciret, vel cōi-
 stura assequi posset, quam ob rem ef-
 set in custodiam à iudicibus traditus.
 Tunc Figueroa in carcerem ad eum
 venit, multa de homine sciscitatur, in-
 ter alia, eā s̄ne, quas dixi, matrem, ac fi-
 liam nosset? annuit Ignatius. Tum Vi-
 cari⁹. Ecquid illis profectiois auctor,
 aut conscius, antequam abirent, fuisset?
 Nihil certè minus: immò hoc tibi af-
 firmo, percurrationes eiusmodi in vi-
 uerum illis dissuasisse me, ne filia ea
 ætate ac forma in cuiusquam petulan-
 tiam incurreret. Possent illas intra do-
 mesticos parietes: non minus pietati
 vacare, quàm foris, & quidem tutius,
 ac liberius. Cui index arridens: At qui-
 isthæc ipsa, inquit, est causa, cur com-
 prehensus sis. Duo & quadraginta dies
 abierant ab eo die, quo in carcerem pri-
 mùm missus est: tum reuersis iam mu-
 lieribus, & interrogatis, publicus Vica-
 rij scriba Ignatium conuenit: iudicis
 sententiam legit. Ea sententia tria cō-
 tinebantur. Primùm, Ignatium, soci-
 osque prorsus integros, atq; innocen-
 tes videri. Alterum, vt idem habitus il-
 lis, qui reliquis scholasticis, idemq; ve-
 stitus esset. Postremum, vt quoniam
 essent

essent in sacris litteris rudes (quod cō-
sulto ipsemet non obscure præ se fere-
bat Ignatius) ne ad populum de sacro-
sanctis Christianæ religionis arcanis,
ad quatuor proximos annos, loquan-
tur, quibus quidem cognitionem rerū
maiores sibi parauissent. Ea sententia
audita, respōdit iudici de ea parte, quæ
ad vestitum pertinebat, Ignatius: Cū
nos iussistis vestes nostras inficere, nō
grauatē obtemperauimus: quia facile
erat eidem panno alium colorem in-
ducere: nunc verò, cū pretiosum ha-
bitum, & minimè egenis conuenien-
tem imperatis, obedire nō possumus:
neque enim id præstare in nostra est
potestate. Itaque iudex vestes illis, pi-
leos, cæteraque scholasticorum more
emi à se iussit. Sed Ignatius post sentē-
tiam non nihil hæsitauit, quòd cū cursum
suum impediti, aditumque sibi ad salu-
tem proximorum intercludi cerberet.
Itaque statuit ad Toletanum Archie-
piscopum Alfonso Fōsecam, Pintia
commorantem, se conferre; eiusque
iudicio stare: ad quem eum in modū,
quem diximus, indutus cum socijs dis-
cessit. Illum benignè exceptum Archi-
episcopus fouit, & sua spōte ad Salmā-
ticensem Academiam propensum via-
tico

rico iuuit, suamque & suorum operam atque omne genus officij humanissime detulit.

*SALMANTICAE RYRSVS
comprehenditur, & liberatur.*

CAPVT XV.

S Almanticæ cœpit (vt cōsueuerat) populi animos ad Christi imitationem acuerere. Ex more sæpius confitebatur pio euidam, & religioso ex Dominicana familia viro, qui in doctissimo illo Diui Stephani conuentu cōmorabatur. Haud ita multò post quã Salmanticam venit, Cōfessarius Ignatio significat, sui Cœnobij fratres, magno ipsum alloquendi audiendique desiderio teneri. Cùm se præsto esse respondisset, ad prandiũ in diem Dominicum inuitat, simulque vt se præmuniret, præmonet, velle illos multa de ipso sciscitari, multa cognoscere. Ad conditum diem Ignatius cum socio venit, pransi, in sacellum ipsi, Confessarius, fratres præterea duo cōueniunt, quorum alter Cœnobium pro Priore gubernabat. Is blande Ignatium intuitus, ac beneuolè. Gaudeo, inquit, cùm tam multa de tua virtute

ac